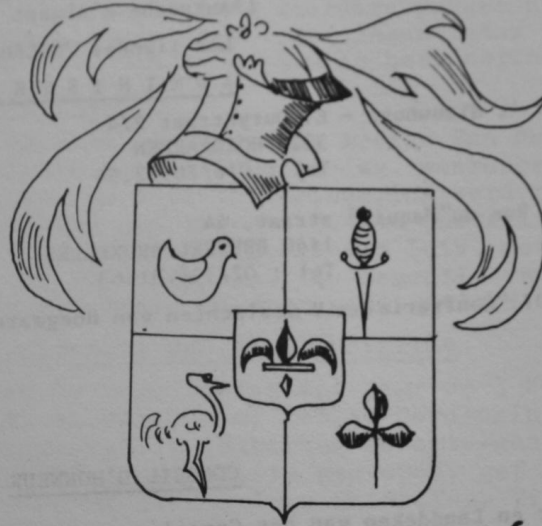

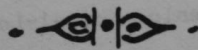
De V Geslachten van Hoegaarden

Trimestriële Uitgave

Bulletin Trimestriel

Les V Lignages de 'Hougaerde

• 't Nieuwhuys •
Ernest Ourystraat 2.4
3320 Hoegaarden

Familie Schoon

CONFRERIE DER V GESLACHTEN

CONFRERIE DES V LIGNAGES

Stichting : 9.12.1741
Fondation :

Rechthebbende geslachten

Servais Sweerts x Angeline Sweerts,
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael,
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts,
Henri Hoebancx x Anne Sweerts,
Henri Struys x Elisabeth Sweerts,

Lignages ayants-droit

dixit : De Zwarte Merel - Le Merle Noir
dixit : Het Groene Klaverblad - Le Trefle Vert
dixit : De Gulden Lelie - Le Lys d'Or
dixit : Het Zilver Zwaard - Le Glaive d'Argent
dixit : De Zilveren Struisvogel
L'Autruche d'Argent

De "NEERHEM" stammen

Les lignées "NEERHEM"

B E H E E R

A D M I N I S T R A T I O N

Hoofdzetel - Siège social : 't Nieuwhuys - E. Ourystraat 2/4
3320 HOEGAARDEN
Tel : 016/76.62.94

Secret. & Redact. : Rue du "Maquis" straat, 44
1140 BRUSSEL/BRUXELLES
Tel : 02/734.81.63

Prk - CCP : n° 000-0895026-07 "Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden"

ERERAAD

CONSEIL D'HONNEUR

- + Z.E.H. Henri PEETERS, Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
- + Sieur J.M. LOWET-OURY, Président d'honneur et Administrateur-délégué de la "S.A. Raffinerie et Sucreries du Grand-Pont-Hoegaerde"

Dhr. L. BORREMANS, Ere-Ambassadeur van ZM de Koning der Belgen

Dhr. Dr. J. VERBESSELT, Konservator aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel

Eerw. Heer J. VANDER VELPEN, Pastoor te Bovenlo, Kessel-Lo

BESCHERMRAAD

COMITE DE PATRONAGE

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden

De Deken van Hoegaarden

Museum - 't Nieuwhuys" - "Stichting Julien Van Nerum" V.Z.W. Hoegaarden

ART. 555 : DE REGENTIEDAG 1985

Op 3 November kwamen de afstammeligen uit de V Geslachten, waaronder meerdere jongeren, in 't Nieuw-huys samen, om de jaarlijkse Regentiedag te vieren. Volgende stichtingen werden in herinnering gebracht :

1. De Regentiedag

Uitleg werd gegeven door Arthur Van Nerum, over de betekenis van de Regentiedag, waardoor de slag van Steppes van 1213 in herinnering werd gebracht, die aanleiding had gegeven tot de instelling van de landsfeestdag van het Prinsbisdom Luik, dewelke vanaf toen door de voorouders uit de Regentie van Hoegaarden jaarlijks met grote luister werd gevierd. (zie FS bl.1554/1).

2. De Oprichting van de Klavergilde

Gezien de Regentiedag dit jaar op 3 November werd gehouden en samen viel met de herdenking van de stichting der Klavergilde (Hubertus Sweerts-geslacht), die op 3 Nov. 1776 had plaats gegrepen, gaf Eric Ruell een kort overzicht van deze stichting. Zij luidde als volgt :

" In de morgen van die dag begaf de stamvader Hubertus Sweerts zich van uit Rommersom⁽¹⁾ waar hij woonde en brouwer was, naar Hoegaarden om de heuglijke gebeurtenis van de stichting der Klavergilde te vieren. Vooreerst trad hij echter de "capelle van St Servaes" binnen en bracht er een offer aan St Hubertus, wiens beeldje ook in deze kapel stond. Vervolgens plantte hij een boom op het Sweertsveld, erfgoed van het Sweertshuis. Dit veld werd ook Merelveld en later Rommersomveld genaamd. (zie FS bl. 1458). Alsdan werd te Hoegaarden in de St Gorgoniuskerk een plechtige Requiem Mis opgedragen, tijdens dewelke Pastoor Henricus Sweerts (broeder van de stamvader), het Klaverbanier wijdde en zijn zegen gaf. Na afloop werd een bezoek gebracht aan het oude kerkhof en de graven der voorouders en begaven de tegenwoordigen zich naar de herberg St Niklaas op de Houtmarkt, waar de stichting van de Klavergilde plaats greep.

Hubertus Sweerts werd tot Gilde- en Ouderdomsdeken uitgeroepen en stelde er zijn gilderaad samen, die de gebruikelijke eed van trouw aflegde en de broedersbelofte uitsprak. De heilwens was - van de Klavergilde de grootste trachten te maken - en zulks met de hulp van hun schutsheilige St Hubertus. "

" (1) : Woonde op het Flemalia pachtthof op Steenberghe aan de Brug, doch dit behoorde toen tot het gehucht Rommersom".

3. Herinstelling van het "MANSCHAP"

De nakomelingen uit de V Geslachten stelden de oude traditie van het "Manschap" terug in. Het was Hubert Van Nerum, die de betekenis van het Manschap verduidelijkte.

In de feodale tijd bracht de leenman ten opzichte van zijn leenheer, zijn investituur- of leenhulde uit, dat destijds "Manschap" werd genoemd. (Manschap doen = Faire Hommage).

Hij zwerde trouw en eerbied aan zijn Heer, gehoorzaamheid en onderwerping, hulp en bijstand. Door deze eed herkende hij Hem bij de Gratie Gods, als zijn enige en wettelijke Heer en Meester.

Soortgelijke hulde bestond ook in de rangen der V Geslachten van Hoegaarden en werd in elk Stamhuis, ten opzichte van de onderscheidenlijke Keurheren in voege gesteld van bij de oprichting der verschillende familie-gilden, te weten : voor het Sweertshuys in 1768, voor het Hoebancxhuys in 1772, voor het Leliehuys in 1778 en voor het Huys Struys in 1780.

Het Manschap mag echter niet verward worden met de gebruikelijke belofte van trouw, afgelegd in gildeverband aan de nieuw gekroonde Deken, O/Deken en Raadsheer en aan de voorgeschreven Confrerie- en Gildewetten. (zie FS bl. 1382).

De leenhulde waarvan hier sprake geschiedde uitsluitend in stamverband en was gericht aan de persoon van de Keurheer uit het betrokken Stamhuis.

In naam van alle afstammelingen uit het Stamhuis, legde de "oudste nakomeling, synde van goede spraek" de volgende huldebeplofte af.

"In naam van alle afkomelingen uyt (naam van het Stamhuys), sweren wy in zuivere eer en geweten aen Onse Eersaeme Keurheer (naamvermelding), onwankelbaere trouwheyd, diepelyke eerbied, groote gehoorzaamheyd en onderwerping, mits-gaeders alle hulp ende bystand. So is de wille van Onse Heer."

Het was toen de gewoonte aan de Keurheer een "Present" aan te bieden, zijnde een zak koorn, ter bevestiging van hun Manschap. Daarop liet de Keurheer de drank boven halen.

Het woord "Manschap" bleef in voege tot bij de afschaffing van het Oud Regiem en werd vanaf de heropstanding in 1805 van het Confrerieleven, vervangen door het woord "Hulde".

Het is namelijk deze hulde, die wij als oude traditie der voorouders, heden terug willen invoeren.

Alsdan sprak Hubert Van Nerum volgende eed uit :

"In naam van alle afstammelingen uit de Stamhuizen Sweerts, Van Nerum en Hoebancx, zweren wij in alle eer en geweten, aan onze Eerazame Keurheren Jozef Sweerts, Maurice Van Nerum en Marcel Joseph, onwan-

kelbare trouw, diepe eerbied, volkomen gehoorzaamheid en onderwerping, alsook alle hulp en bijstand. Zo is de wil van onze Heer".

De tegenwoordigen besloten in naam "Zo beloven wij."

Ter vervanging van de zakken koorn, werden zakjes met de historische Hoegaarse muntkarsnel Cesar, aan de Keurheren geschonken.

4. De Raed van Hauwelyk.

Dan kwam Veerbe Van Nerus aan de beurt, om uitleg te geven over een oude gewoonte bij de V Geslachten, inzake huwelijk.

Wanneer in vroegere tijden iemand uit de V Geslachten wilde trouwen, moest hij (of zij) hiertoe de aanvraag doen aan de Stamvader (Gildedeken) van het Geslacht waartoe hij (of zij) behoorde.

De Deken liet dan door de Moombaarvader een onderzoek instellen nopens de toekomstige bruidegom of bruid. Dit onderzoek was vooral gericht op de afstamming uit een eerbaar geslacht, het bezit van een familiewapen en de bruidschat (dot).

Gezien echter de meeste huwelijken bij de Geslachten, berekende huwelijken waren, die reeds lang op voorhand tussen de twee partijen waren geregeld, was dit onderzoek slechts een formaliteit.

Na goedkeuring werd de toekomstige "pretendent" (of pretendente) voorgesteld aan de Raad van het betrokken Stamhuis, die de naam droeg van "Raed van Hauwelyk" en samengesteld was uit de Gildedeken, de Keurheer van het Stamhuis en de Moombaarvader.

Daar werden dan de "Hauwelyksche voorwaarden" kenbaar gemaakt; t.t.z. de onderwerping aan de grondwet van het Stamhuis, de erfeniswet der Geslachten en de Gildewetten.

De huwelijkskandidaten dienden ook de belofte af te leggen, de stamvoortzetting te zullen verzekeren en zich tot hogere functies op te werken (zie FS art. 442). Pas wanneer zij volledig met al deze voorwaarden instemden, kregen zij de toelating om in het huwelijk te treden en moesten zij aan hun Gilde een gift doen (Huwelijksgift).

+ + +

De kinderen die in de Geslachten geboren werden, moesten op hun beurt, na de kerkgang door de ouders aan dezelfde raad worden getoond. Het wichtje werd alsdan in de armen van de Gildedeken gelegd en door de Moombaarvader gezegend. Deze laatste sprak de heilwens over het kind uit, opdat het zou opgroeien in eer en deugd en alle waardigheid van het Geslacht. En ook bij deze blijde gebeurtenis legden de gelukkige ouders een gift in de kas van de Gilde. (Doorgift).

5. 25 jaar Familieschoon

De Sekretaris wees er op dat Familieschoon reeds aan zijn 25ste verjaardag is. Het eerste nummer verscheen inderdaad in April 1960. Sindsdien werden 158 nummers gedrukt, samen 554 artikels bevattend, verspreid over 1730 blz.

Familieschoon gaf aanleiding en was de impuls der heroprichting van de Leliegilde (19-Aug. 1961). Deze gilde knoopte opnieuw aan met tal van oude tradities, stelde terug verschillende stichtingen der voorouders in en gaf de aanstoot tot de oprenstelling van een Museum te Hoegaarden (28 Mei 1965).

Dit Museum lag aan de basis van de hropflakering van het kultureel leven in de gemeente, terwijl uit de Leliegilde de wedergeboorte sproot van de Confrerie der V Geslachten (20 Nov. 1971). Deze Confrerie is, na het Genootschap der XII Apostelen, de oudste nog in leven zijnde vereniging van Hoegaarden en is in het ganse land door alle genealogische kringen bekend.

Ofschoon de oude Schepenfamilies hun vroegere macht verloren, toch blijven zij ergens aan top, houden nog bepaalde teugels in handen en beheersen van op afstand zekere lokale toestanden. Dit alles, dank zij de verschijning van Familieschoon.

Terzelfdertijd werd ook de schenking van een wapenraam herdacht, dat 200 j. geleden, namelijk in Maart 1785 door de Regentie aan de St Gorgoniuskerk werd geschenken. Dit wapenraam prijkt heden op de sluitpagina van Familieschoon.

Het is tevens 200 j. geleden dat Pastoor Henricus Sweerts, de Mombaarvader der Geslachten overleed (in Dec. 1785).

6. De "Uytvaart der Raadsleden uit de Geslachten

Vervolgens werd lezing gegeven van de protocolaire ritus inzake uitvaart van de voorouders uit de verschillende Raden der Geslachten.

Aan de hand van deze voorschriften stelde de vergadering de nieuwe te volgen ritus voor. (zie art. 556 in deze uitgave).

7. Het Proostheerschap

In uitvoering van de genomen beslissingen (zie FS art. 464, 525 en 529) werd de herinstelling van het Proostheerschap van het Sweertskapittel, geregeld als volgt:

- Gezien de huidige tijd zich niet meer leent tot de geestelijke verheffing en intronisatie van een Proostheer, zal het Proostheerschap heden meer beschouwd worden als een zaak van eer, princip en prestige.

De titel van 8e Proostheer van 't Sweertskapittel zal worden aangeboden aan de oudste nog in leven zijnde nakomeling uit de Geslachten, namelijk :

- Broeder André Halflants, geboren te Tienen 1907, Trappistenmonnik te Chimay.

Zo deze om gezondheidsredenen, ouderdom of een andere oorzaak aan de titel verzaakt, zal hij worden aangeboden aan :

- Broeder Etienne de Wilde d'Estmael, geboren te Antwerpen 1921, Benediktijner-monnik te Loppem en ex-missionaris in Katanga.

Zijn twee Coadjutors zouden dan zijn :

- Broeder Jean Pierre de Wilde d'Estmael, geboren te Gent 1925, Jezuit en ex-missionaris in Burundi.
- Broeder Jacques Fobe, geboren te Gent 1940, Benediktijner-monnik te Loppem.

Als de Suppleant wordt aangeduid :

- Broeder François Halfaltns, geboren te Leuven 1940, Fransiskaner-monnik.

De instelling van de 8e Proostheer zal later worden geregeld, volgens de wens van de uitverkorene.

8. St Niklaasfeest

Besloten werd om het jaarlijks St Niklaasfeest te laten doorgaan op Zaterdag 30 November, te 15 uur in het Rasthuis (voor de ouderlingen) en te 17 uur in het Museum 't Nieuwhuys (voor de kinderen uit de Geslachten).

- De kinderen uit de Geslachten, die de ouderdom van 10 j. nog niet hebben bereikt, kunnen het St Niklaasgeschenk gaan bestellen bij Caerberghs, Tienestraat te Hoegaarden. Om in aanmerking te komen, moeten hun ouders echter aangesloten zijn met de Confrerie.

9. Lidmaatschap 1986

De leden uit de Geslachten worden verzocht zich in regel te willen stellen met hun lidmaatschap voor 1986. De bijdrage blijft behouden aan minimum 250 fr. te storten op prk. nr. 000-0895026-07 van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden.

Elke bijkomende vrijwillige storting zal ten zeerste welkom zijn, gezien in 1986, de 25ste verjaring van de heroprichting der familie-gilden zal worden gevierd.

10. Vooruitzichten voor 1986

Statutaire vergadering (in Febr./Maart)
Beschermdingsdag in Rusthuis (Mei/Juni)
Werkvergadering (in Aug./Sept.)
Regentiedag (in Okt.)
St. Niklaasfeest (in Dec.)

In 1986 zal de 25ste verjaaring worden gevierd van de Gildeheropstanding (1961 - 1986), en de 15de verjaaring van de wedergeboorte der Confrerie (1971 - 1986).

Te dien einde zal een feestkomitee worden samengesteld, om de verwezenlijking van deze vieringen mogelijk te maken. Bij deze gelegenheid zal in het Museum een tentoonstelling worden ingericht over vroegere gebeurtenissen te Hoegaarden en ook een Diavertoning worden getoond.

In het kader van bovenvermelde vieringen, zullen in 1986 volgende publikaties worden uitgegeven :

- De Dekens der V Geslachten
- Inventaris van het Familie-archief
- Samenbundeling der Confrerie- en Gildewetten

Terzelfdertijd zullen in genealogische brochures volgende werken verschijnen, met overdrukken voor de leden :

- Het Armoriaalboek der V Geslachten
- De afstammingsstaten der V Geslachten

11. Gezellig samenzijn

Na de ordertekening van het Guldenboek, werden smakelijke belegde broodjes en geurende koffie opgediend en onderhielden de afstammelingen der Geslachten zich in een gezellig samenzijn, gepaard met de G. dendrank der voorouders.

De Regentiedag 1985 groeide uit tot een waar succes.

ART. 556 : De "UYTVAERT" der Raadsleden uit de Geslachten.

De De "Heghtelyke Uytvaert" van onze voorouders uit de verschillende Raden der Geslachten, geschiedde volgens een vastbepaalde protocelair ritus en een diep eerbewoon aan de overledene.

Ofschoon reeds gedeeltelijk in voege rond de jaren 1750, werd de Uytvaert-Ceremonie pas in al haar vormen ingesteld vanaf 1780, bij de officiële ingangstelling van het Gildelieve in de schoot der V Geslachten. Tijdens het Franse schrikbewind werd alles afgeschaft en verloor onder het Nieuw-Regiem veel van haar vroegere luister.

Men had drie soorten van begrafenissen :

1. De Groote Uytvaert

Voorbehouden aan de Hoofddeken van de Confrerieraad, de Ouderdomsdekens van de Gilderaden, de Keurheren der Stamhuizen en de Proostheer van het ESweertskapittel.

2. De Middel Uytvaert

Toegekend aan de Onderdekens en de Raadsheren uit de Hoofdraad en de Gilderaden en ook aan de Moonsaarvader.

3. De Cleyne Uytvaert

Bestemd voor de Griffiers, de Comptoranten en de andere Gezworenen uit de Raden der Geslachten.

De Uytvaert-Proceduur schreef ook de vijf "Lyk-Staites" voor, waar de "Lyk-Pligten" stipt dienden te worden nageleefd. Het waren :

- a) 't Lyk-Huys
- b) de Lyk-Stoet
- c) de Lyk-Dienst
- d) 't Kerkhof
- e) 't Sterf-Huys

De goede afloop van de Uytvaert werd toevertrouwd aan de Ceremoniemeester van de betrokken Gilde, die bij deze gelegenheid de naam kreeg van "Lyk-Meester".

De Rituele Uytvaert-Ceremonie gebeurde als volgt :

A. Bij de Groote Uytvaert

I. IN 't LYK-HUIS

A. Bij Groote Uytvaert

- Een Lyk-Wagt, om de Leurt verzekerd door de leden uit de Gilderaad, waartoe de "Afflyvighe" behoorde.
- Het persoonlijk "Obit" (lyk-waepen) of Geslachtswaapen, boven de kist gehangen.
- Het Gildebanier over de kist gespreid.
- De "Attributen" (Waardigheidsstekens) van de afgestorvene, op "coussinet" aan de voet van de kist gelegd.
- De leden uit de Gilderaad plaatsten zich rond de kist, na de reeststreekse familie.

B. Bij Middel Uytvaert

Idem maar geen lijkwacht.

C. Bij Cleyne Uytvaert

Idem zonder lijkwacht en Attributen.

II. In de LYK-STOET

A. Bij Groote Uytvaert

- Obiit of Geslachtswapen achter aan de lijkwagen hangen.
- Gildebaniër blijft op de kist liggen.
- Attributen worden achter het lijk gedragen.
- De Raadsleden houden langs weerszijde van de lijkwagen, een rouwlint vast.

B. Bij Middel Uytvaert

Idem, doch geen Rouwlint door de Raadsleden vast gehouden.

C. Bij Cleyne Uytvaert

Idem, zonder Rouwlint of Attributen.

III. Tijdens de LYK-DIENST

A. Bij Groote Uytvaert

- Obiit of Geslachtswapen aan het hoofd van de kist plaatst.
- Baniër blijft op de kist.
- Attributen liggen aan de voet van de lijkkist.
- Bij de offerande raken de Raadsleden met de hand de kist aan, wijl de nakomelingen van de afgestorvene een bloem op de kist leggen.

B. Bij Middel Uytvaert

Idem doch geen offerande-ceremonie.

C. Bij Cleyne Uytvaert

Idem zonder Attributen en Offerande-ceremonie.

IV. Op 't KERKHOF

A. Bij Groote Uytvaert

- Het banier wordt achter de lijkkuil gehouden.
- Obiit of Geslachtswapen prijkt rechts (dextre-syde) van het graf.
- Attributen bevinden zich links (senestre-syde) van het graf.
- Een Lyk-Ovatie (lijkrede) wordt uitgesproken.
- Een brok gewijde aarde of een bloem wordt op de kist geworpen.

B. Bij Middel Uytvaert

Idem zonder lijk-ovatie.

C. Bij Cleyne Uytvaert

Idem, doch geen Attributen, noch lijk-ovatie.

V. In 't STERF-HUYS

A. Bij Groote Uytvaert

- Tijdens het lyk-maal, staat het banier met rouwstrik in de zaal.
- Obijt of Geslachtswapen hangt boven het Banier.
- De plaats van de overledene blijft onbezet en is bekleed met zijn Attributen.
- Opsomming der "Meritaties" van de overledene en bespreking van zijn opvolging.

B. Bij Middel Uytvaert

Idem zonder Meritaties.

C. Bij Cleyne Uytvaert

Idem, zonder Attributen, noch Meritaties, doch stoel blijft vrij.

- Bijzonderheden

Indien de afgestorvene cumulaire funkties waarnam in de schoot van de Confrerie, krijgt hij de "Uytvaert", overeenstemmend met zijn hoogste funktie.

Voor de Hoofddeken, de Onderdeken en de Raadsheer uit de Confrerieraad, alsook voor de Keurheren, de Proostheer en de Mombaarvader, wordt het Confrerievaandel met rouwstrik, in het Lyk-Huys geplaatst, voor de lijk-wagen gedragen; in de kerk achter de kist opgesteld en op het kerkhof achter het graf gehouden.

Voor hen die tot de Raad van de Brouwersgilde behoren, is ook het Brouwersbanier met rouwstrik aanwezig en wordt op dezelfde wijze ingesteld als het Confrerievaandel, doch op tweede rangorde.

B E S L U I T

Het is gans begrijpelijk dat de protocolaire uytvaert-ritus van onze voorouders niet meer past in onze huidige samenleving. Nochtans moeten wij trachten, om bij toestemming van de betrokken familie, bepaalde oude tradities te eerbiedigen. Daarom werden volgende beslissingen genomen.

- Gezien er in de meeste gevallen geen lijkhuys meer is en de afgestorvene rechtstreeks van het Ziekenhuis naar de Kerk komt,
- Gezien bepaald ceremonieel buiten gebruik is geraakt en door de huidige samenleving niet meer naar zijn waarde wordt beoordeeld,
- Gezien nieuwe gebruiken de oude hebben vervangen,
- Gezien de Gilde niet meer dezelfde inspraak op de familie heeft als weleer,
- Gezien het nu de familie is en niet meer de Gilde, die de begrafenis regelt,

BESLUITEN WIJ WAT VOLGT :

1. De drie soorten Uytvaerten worden afgeschaft en voor iedereen gelijkgesteld, volgens de wens van de rechtstreekse familie.
2. De betrokken familie is vrij, onderstaande Gildetussenkomsten te aanyaarden of te weigeren.
 - a) Het Gildetbanier op de kist.
 - b) de Attributen (zo de afegstorvene er in het bezit had) op een kussen.
 - c) Vermelding van titel en afstamming uit de Geslachten in de Kerk tijdens de lijkrede en op de doodsberichten.
 - d) Lijkrede aan het graf, alleen voor de Hoofddeken en Gildedekens.
 - e) De Raadsleden en stangenoten groeperen zich juist na de rechtstreekse familie.
 - f) Alle afstammelingen uit de Geslachten (zonder tot de Raad te behoren) en lid zijnde van de Confrerie kunnen over het banier van hun Gilde beschikken.
 - g) Aanpassing in deze zin van de Statuten der Confrerie, rubriek Begrafenissen, zie FS blz. 1236.

MEDEDELINGEN

Gezien het niet tijdig klaar komen van de Kwartierstaat van de heer Eric Halflants, zal deze in een latere uitgave verschijnen.

Vermits de Confrerie in 1986 de 25ste verjaring viert van de heropstanding der Gilde, zou de Schatbewaarder U ten zeerste erkentelijk zijn, zo U Uw bijdrage voor 1986 zo snel mogelijk zou willen storten.

Wie zijn verzameling "Familiëschoon" wil aanvullen, kan nog enkele overblijvende nummers bekomen. Zich hiervoor richten tot het Sekretariaat.